

Αποτελέσματα Έρευνας: «Γνωρίζεις τι ξοδεύεις για το ηλεκτρικό ρεύμα;»

Πριν από λίγο ολοκληρώθηκε συνέντευξη τύπου στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Με αφορμή την συμπλήρωση φέτος 30 χρόνων λειτουργίας της ΕΚΠΟΙΖΩ, η Πρόεδρος κ. Ελένη Αλευρίτου έκανε σύντομη αναφορά στην 30χρονη πορεία και στα επιτεύγματα της Ένωσης που διαχρονικά ωφέλησαν τους καταναλωτές.

Στη συνέχεια η Αντιπρόεδρος κ. Παναγιώτα Καλαποθαράκου και η Νομική Σύμβουλος κ. Βίκυ Τζέγκα παρουσίασαν τα ευρήματα της έρευνας για την ηλεκτρική ενέργεια που διενέργησε η ΕΚΠΟΙΖΩ.

Ο κύριος στόχος της έρευνας ήταν η καταγραφή και αποτύπωση της συμπεριφοράς και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές στην απελευθερωμένη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και το πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω της ιστοσελίδας της ΕΚΠΟΙΖΩ και στον χώρο της, την περίοδο από 20 Μαΐου έως 30 Σεπτεμβρίου 2018. Το δείγμα (τυχαίο) αποτελείται από μέλη, αλλά και μη μέλη της ΕΚΠΟΙΖΩ. **Συλλέχθηκαν 881 ερωτηματολόγια/απαντήσεις.**

Τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας είναι τα ακόλουθα:

Δημογραφικά στοιχεία: Τα φυσικά πρόσωπα πλέον του 50% είναι άντρες (σε ποσοστό 57,32%) και 42,68 γυναίκες, στην πλειονότητά τους ηλικίας μεταξύ 46-60 (48,01%), 46,31 πλήρους απασχόλησης (δημόσιοι, ιδιωτικοί υπάλληλοι), 19,64% συνταξιούχοι, 13,17% άνεργοι. Το μορφωτικό τους επίπεδο στην πλειοψηφία, δηλ. το 39,84% του δείγματος είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ το 21,68% με μεταπτυχιακό/διδακτορικό, εκ των οποίων πλέον του 52% κατοικεί στην Αττική.

Στοιχεία κατοικίας: Το 65,49% των ερωτηθέντων κατοικεί σε διαμέρισμα, το ποσοστό ιδιοκτησίας υπερβαίνει το 75%, ενώ στους περισσότερους από τους μισούς το εμβαδόν της κατοικίας κυμαίνεται μεταξύ 50 και 99 τ.μ., με αριθμό ενοίκων η πλειοψηφία από δύο και άνω.

Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας: Την πρωτοκαθεδρία στις προτιμήσεις των καταναλωτών έχει η ΔΕΗ (85,24%). Στην ερώτηση εάν τους έχουν προσεγγίσει άλλοι προμηθευτές το ποσοστό 81,73% δηλώνει θετικά. Αυτό σημαίνει ότι οι εναλλακτικοί προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας ενεργοποιούνται δυναμικά για την προσέλκυση νέων πελατών, όμως μόνο οι 150 περιπτώσεις (17,03%) καταναλωτών άλλαξαν προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ οι 727 (82,52%) παραμένουν στον ίδιο. Ο κύριος λόγος αλλαγής προμηθευτή είναι η «καλύτερη τιμή» (84,00%), ενώ 727 καταναλωτές δεν άλλαξαν προμηθευτή, με κύρια αιτία την «αναξιοπιστία» των εναλλακτικών προμηθευτών (53,37%). Η «διαφάνεια της σύμβασης» (89,67%) και του «λογαριασμού» (84,22%) ιεραρχούνται στις πρώτες θέσεις των παραγόντων για την αξιολόγηση του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος: Μόνο το 2,27% των καταναλωτών δηλώνει ότι δεν γνωρίζει το τετραμηνιαίο ποσό που ξοδεύει για το ηλεκτρικό ρεύμα. Το μεγαλύτερο ποσοστό 30,76% πληρώνει από 101 έως 200 ευρώ το τετράμηνο, ενώ το 28,26% πληρώνει από 201 έως 300 ευρώ το τετράμηνο. Ωστόσο, στην ερώτηση πόσες κιλοβατώρες καταναλώνει το τετράμηνο, το ένα τρίτο (34,96%) των καταναλωτών απάντησε ότι δεν γνωρίζει, ενώ το 27,92% δήλωσε ότι καταναλώνει από 801 έως 1600 kWh.

Αναφορικά με τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις του λογαριασμού (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΥΚΩ, ΕΤΜΕΑΡ), οι καταναλωτές απαντούν ότι δεν γνωρίζουν τον τρόπο χρέωσης (78,21%), τις θεωρούν καταχρηστικές (88,76%), ενώ οι μισοί από αυτούς (51,53%) δεν γνωρίζουν το ποσοστό που πληρώνουν για αυτές. Οι καταναλωτές στη συντριπτική τους πλειονότητα (92,17%) θεωρούν ότι θα πρέπει να αποσχιστούν από τους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος οι χρεώσεις υπέρ τρίτων (Δημοτικά Τέλη/Φόροι και ΕΡΤ) και να εισπράττονται με άλλο τρόπο.

Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι ποσοστό 40,6% των ερωτηθέντων αδυνατεί να είναι συνεπείς στην έγκαιρη αποπληρωμή των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος, ενώ υπήρξε διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος (5,79%) . Επιπροσθέτως, έχουν προβεί σε ρύθμιση (25,09%) το τελευταίο έτος.

Ενεργειακή φτώχεια: Το 51,31% των καταναλωτών επιβαρύνεται με περισσότερο από το 10% του ετήσιου οικογενειακού εισοδήματος για τις ενεργειακές του ανάγκες. Ιδιαίτερα περιορισμένη η αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (13,04%), ενώ η συντριπτική πλειοψηφία (89,96%) κάνει χρήση των συμβατικών (πετρέλαιο, λιγνίτης, άνθρακας, φυσικό αέριο). Τα τρία τέταρτα των καταναλωτών δηλώνουν ότι έχουν λάβει μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας (75,14%). Τα μέτρα αυτά όμως εστιάζουν κυρίως στο φωτισμό με αντικατάσταση λαμπτήρων (30,95%), στην ορθή

χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας π.χ. κατάλληλη σκίαση, ρύθμιση θερμοκρασίας, ορθή χρήση ενεργοβόρων συσκευών (25,38%) και στη χρήση του νυχτερινού τιμολογίου (21,29%). Ενώ η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ενεργειακή αναβάθμιση της κατοικίας και η εγκατάσταση έξυπνων μετρητών, τα οποία συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας έχουν το μικρότερο ποσοστό (15,94%).

Η χρήση μέσου θέρμανσης ανά γεωγραφική περιοχή: Στην ΠΕΡΟΧΗ 1 (Αττική) στις 3 πρώτες θέσεις βρίσκονται το ηλεκτρικό ρεύμα (35,86%), το πετρέλαιο (30,05%) και το φυσικό αέριο (13,41%). Στην ΠΕΡΙΟΧΗ 2 (Θράκη, Μακεδονία, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Ήπειρος) το πετρέλαιο (29,11%), το ηλεκτρικό ρεύμα (28,48%) και το φυσικό αέριο (17,09%) και στην ΠΕΡΟΧΗ 3 (Νησιωτική Ελλάδα) το ηλεκτρικό ρεύμα (31,78%), το πετρέλαιο (28,97%) και το τζάκι (19,63%). Αξιοσημείωτο το σημαντικά υψηλότερο ποσοστό χρήσης του φυσικού αερίου στην ΠΕΡΙΟΧΗ 2 σε σχέση με τις άλλες περιοχές και η σχεδόν μηδαμινή χρήση αυτού στην ΠΕΡΙΟΧΗ 3, στην οποία φαίνεται να πριμοδοτείται έντονα η χρήση του τζακιού (19,63%) και της σόμπας (11,21%) σε σχέση με τις άλλες δύο περιοχές. Μια επιπλέον παρατήρηση για τη χρήση του φυσικού αερίου, όταν αυτό είναι διαθέσιμο, τότε φαίνεται να το προτιμούν οι καταναλωτές ως το μοναδικό μέσο θέρμανσης.

Φορείς έγκυρης ενημέρωσης: Οι καταναλωτές φαίνεται να εμπιστεύονται περισσότερο την ΕΚΠΟΙΖΩ ως προς την παροχή έγκυρης ενημέρωσης, η οποία διενήργησε και την παρούσα έρευνα. Ακολουθούν η ΡΑΕ, η ΓΓΕ&ΠΚ και ο ΣτΚ. Το κράτος (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας) κατατάσσεται στην πέμπτη θέση, ενώ ο μεγαλύτερος βαθμός δυσπιστίας εκφράζεται για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι).

Συμπεράσματα- Προτάσεις

- **Έλλειψη εμπιστοσύνης από τους καταναλωτές στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.** Θα πρέπει να υιοθετήσουν καλύτερες πρακτικές προσέγγισης, όπως ορθή και ξεκάθαρη ενημέρωση, διαφάνεια στους ΓΟΣ και στους λογαριασμούς, στην εξυπηρέτηση των πελατών, αλλά και στην περιβαλλοντική ευαισθησία.
- **Έλλειψη ενημέρωσης και εκπαίδευσης των καταναλωτών.** Ανάγκη ανάληψης από την πολιτεία, τους αρμόδιους φορείς και τις ενώσεις καταναλωτών στοχευμένων και συστηματικών δράσεων. Ανάγκη ανάπτυξης σχεδίου περιβαλλοντικής ευαισθησίας χρήσης πράσινων μορφών ενέργειας, με παροχή κατάλληλων κινήτρων.

- **Δυσκολίες ως προς την ανάγνωση και κατανόηση των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος.** Υποχρέωση των προμηθευτών για απλούς και κατανοητούς λογαριασμούς καθώς και σύννομες συμβάσεις.
- **Αδυναμία έγκαιρης εξόφλησης των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος.** Οι ρυθμιζόμενες χρεώσεις εν πολλοίς άδικες, επιβαρύνουν και αυξάνουν δυσανάλογα τον λογαριασμό. Κατά συνέπεια οι λογαριασμοί του ηλεκτρικού ρεύματος πρέπει να περιορίζονται αποκλειστικά στη χρήση της ενέργειας. Άμεση ανάγκη απόσχισης των χρεώσεων υπέρ τρίτων.
- **Ενεργειακή φτώχεια και ενεργειακός αποκλεισμός.** Τα μέτρα εξοικονόμησης θα πρέπει να εστιαστούν στην ενεργειακή αναβάθμιση της κατοικίας, την εγκατάσταση έξυπνων μετρητών, των συστημάτων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας. Το επίδομα πετρελαίου και το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο απευθύνονται σε πολύ μικρό ποσοστό πολιτών και δεν αποσκοπούν στην ορθή και σύννομη χρήση της ενέργειας.
- **Ενθάρρυνση των πολιτών** πρωτίστως με οικονομικά κίνητρα για την παραγωγή και προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε τοπικό επίπεδο (αυτοπαραγωγή) και την ενθάρρυνση του επιχειρείν (ενεργειακές κοινότητες), ώστε οι καταναλωτές να συμμετέχουν από κοινού στην ανάπτυξη έργων εξοικονόμησης ενέργειας και παραγωγής καθαρής ενέργειας.

Εν κατακλείδι

Όλοι οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει η απελευθερωμένη αγορά ενέργειας και να αισθάνονται ότι συμμετέχουν και απολαμβάνουν τα απτά οφέλη της πρόσβασης σε πιο ασφαλή, καθαρή και ανταγωνιστική ενέργεια.

Σε εθνικό επίπεδο, η άρση στρεβλώσεων στην αγορά ενέργειας και η μετάβαση στην καθαρή ενέργεια με ισορροπημένο τρόπο, αποτελούν μια σύνθετη πρόκληση, που η επίλυσή της συνιστά επιτακτική ανάγκη και όχι επιλογή. Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση του καταναλωτή είναι το κλειδί για την επιθυμητή αλλαγή στην ενεργειακή πρόκληση στο οποίο οφείλουμε να συνεργαστούμε όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Περισσότερες πληροφορίες για την έρευνα [εδώ](#)

ΕΚΠΟΙΖΩ www.ekpizo.gr

T: 2103304444, Φαξ: 210 3300591, e-mail: info@ekpizo.gr